

### Bilkent Üniversitesi Özgür Yazılım ve İnternet Teknolojileri Kulübü



Open Source Coding: Python

Bölüm 3: Deyimler (II), Fonksiyonlar

# Python'da Deyimler

Deyim	Rol	Örnek
Atama	Referans oluşturmak	a, b = 'bir', 'iki'
Çağrılar	Fonksiyon çalıştırmak	log.write("something")
if / elif / else	Mantıksal seçim	<pre>if "python" in text:    print("yes!")</pre>
for / else	Tekrarlama	<pre>for x in mylist:    print(x)</pre>
while / else	Genel döngüler	while X > Y: X = X + 1
pass	Boş yertutucu	while True: pass
break	Döngüden çıkmak	while True: if test(): break
continue	Döngüde atlamak	<pre>while True:    if skip(): continue</pre>
def	Fonksiyon tanımlamak	<pre>def f(a, b, c=1, d*):     print(a + b + c + d[0])</pre>
return	Fonksiyon sonucu	<pre>def f(a, b, c=1, d*):     return(a + b + c + d[0])</pre>
global	Namespace	global x
nonlocal	Namespace (3.x)	nonlocal x

# Python'da Deyimler

Deyim	Rol	Örnek
import	Modül erişimi	import sys
from	Nitelik erişimi	from sys import stdin
class	Sınıf yaratmak	<pre>class Subclass(Superclass):     staticData = []     def method(self): pass</pre>
try/except/finally	Hata yakalama	<pre>try:     action except: print('oops')</pre>
raise	Hata fırlatma	<pre>raise EndSearch('location')</pre>
assert	Test etmek	assert X > Y,
with/as	Context yönetimi	<pre>with open('data') as myfile:    process(myfile)</pre>
del	Referans silme	del data[k] del obj.attr

## Tekrarlanabilir (Iterable) Nesneler

- · Tekrarlama: Bir dizinin nesnelerini sırayla ziyaret etmek
- Tekrarlanabilir olmak: Iterable protokolünü desteklemek
- Bazı tekrarlanabilir nesneler:
  - **List**: [0, 1, "str", 4]; **Tuple**: (True, False, 5)
  - Dictionary: {'key':'value', 'a':2}
  - **Set**: {'x', 'y', 'z'} ...

# for döngüsü

- · Alışılagelmiş for döngülerinden farklı, daha genel
- · Diğer dillerdeki for each gibi
- Iterable nesnelerin elemanları arasında ilerler

```
$ python3
>>> for i in [1,2,3,4]:
    print(i)
1
2
3
4
```

#### List'te Tekrarlama

```
$ python3
>>> numbers = []
>>> while True:
       a = int( input('> ') )
       if a == -1:
          break
       numbers append(a)
>>>  sum = 0
>>> for i in numbers:
   sum += numbers[i]
>>> avg = sum / len(numbers)
```

## Dictionary'de Tekrarlama (i)

```
$ python3
>>> track = dict(name='Maxwell\'s Silver
Hammer', artist='The Beatles',
album='Abbey Road', genre='rock')
>>> for key in track:
       print(key + ': ' + track[key])
album: Abbey Road
name: Maxwell's Silver Hammer
genre: rock
artist: The Beatles
```

## Dictionary'de Tekrarlama (ii)

```
>>> for key in track.keys():
      print(key + ': ' + track[key])
album: Abbey Road
name: Maxwell's Silver Hammer
genre: rock
artist: The Beatles
>>> for value in track.values():
      print(value)
Abbey Road
Maxwell's Silver Hammer
rock
The Beatles
```

## Daha tanıdık bir for döngüsü

```
$ python3
>>> L = [1, 2, 6, 24, 120]
>>> for i in range(0,5):
       print(L[i])
            Java:
            int[] L = \{1, 2, 6, 24, 120\};
            for(int i=0; i<5; i++) {
              System.out.println(L[i]);
120
```

## Range (i)

```
$ python3
>>> S = 'abcdefghijk'
>>> for i in range(len(S)):
... print(i, S[i])
8 i
```

# Range (ii)

```
$ python3
>>> S = 'abcdefghijk'
>>> for i in range(0, len(S), 2):
       print(i, S[i])
2 c
4 e
6 g
8 i
10 k
>>> list(range(0, len(S), 2))
[0, 2, 4, 6, 8, 10]
```

# Range (iii)

```
$ python3
>>> L = [ x**2 for x in range(0,10) ]
>>> L
[0, 1, 4, 9, 16, 25, 36, 49, 64, 81]
>>> L = [x**2 for x in range(0,10)
... if x%2 == 0]
>>> L
[0, 4, 16, 36, 64]
```

# Zip (i)

```
$ python3
>>> L1 = [1, 2, 3, 4]
>>> L2 = [5, 6, 7, 8]
>>> list(zip(L1, L2))
[(1,5), (2,6), (3,7), (4,8)]
>>> for (x, y) in zip(L1, L2):
       print(x, y, '_{-}', x+y)
1 5 6
2 6 8
3 7 10
4 8 12
```

## Zip (ii)

```
$ python3
>>> T1, T2, T3 = (1,2,3), (4,5,6), (7,8,9)
>>> list(zip(T1, T2, T3))
[(1, 4, 7), (2, 5, 8), (3, 6, 9)]
>>> S1 = 'abc'
>>> S2 = 'xyz123'
>>> list(zip(S1, S2))
[('a','x'), ('b','y'), ('c','z')]
>>>> dict(zip(S1, S2))
{'c': 'z', 'b': 'y', 'a': 'x'}
```

#### Enumerate

```
$ python3
>>> S = 'python'
>>> for (offset, item) in enumerate(S):
       print(item, 'at ', offset)
p at 0
y at 1
t at 2
h at 3
o at 4
n at 5
```

#### Max ve Min

```
$ python3
>>> L = [0, 4, 1, 9, 11]
>>> max(L)
11
>>> min(L)
>>> S = 'abczyx'
>>> max(S)
' Z '
>>> min(S)
'a'
```

## Fonksiyonlar

- Yeniden kod kullanımı
  - Birden fazla defa çalıştırılabilen,
  - Bir değer döndürebilen
- deyim grupları
- Python'daki en basit program yapısı

# Fonksiyon Tanımlama

- · def: Yeni bir nesne yaratıp, onu bir isime atamak
- "Python'da her şey nesnedir"

```
$ python3
>>> def printer(message):
       print( 'mesaj: ' + str(message) )
>>> printer('merhaba')
mesaj: merhaba
>>> def topla(a, b):
       return a + b
>>> topla(2, 3)
```

# Değişkenlerin Kapsamı (i)

 Bir fonksiyonun içinde tanımlanan değişkenler, sadece o fonksiyonun içinde tanımlıdır.

#### · local

```
>>> def fn():
... a = 5
...
>>> a
NameError: name 'a' is not defined
```

# Değişkenlerin Kapsamı (ii)

 Varsayılan olarak, bir fonksiyonun içinde tanımlanan değişkenler, dışarıda tanımlanan değişkenlerle çakışmazlar.

# Değişkenlerin Kapsamı (iii)

- Tüm fonksiyonların dışında tanımlanan değişkenler, o dosyada her yerden erişilebilir.
- Ancak fonksiyon içinde değerleri değiştirildiğinde, bu fonksiyon dışına yansımaz.

#### · global

```
count = 0
def fn1():
    print(count + 2)
def fn2():
    print (count + 3)
fn1()
fn2()
```

# İç İçe Fonksiyonlar

```
    Izolasyon

def avg(L):
  def sum(L):
     s = 0
     for item in L:
        s += item
     return s
  return '%.3f' % (sum(L) / len(L))
L = [5, 0, 47, 9, 2, 10]
print( avg(L) )
12.167
```

### LEGB Kuralı

- İsim refersansları:
  - Local
  - Enclosing (kapsayan)
  - Global ve nonlocal tanımlanmış değişkenler
  - Built-in

sırasına göre aranır ve kullanılır.

## global Deyimi

Fonksiyon dışı kapsamdaki değişkene ulaşmayı sağlar.

```
X = 88
                         X = 88
                         def fn():
def fn():
     X = 99
                               global X
     print('X in fn: '
                               X = 99
     + str(X)
                               print('X in fn: '
                               + str(X)
fn()
                          fn()
print('X in global
                          print('X in global
scope: ' + str(X))
                          scope: ' + str(X))
X in fn: 99
                         X in fn: 99
X in global scope: 88
                         X in global scope: 99
```

# Daha İyi Dizayn - Yan Etkilerden Kurtulmak

· global deyimini mümkün olduğunca az kullanmak

```
X = 99

def func1():
    global X
    X = 88

def func2():
    global X
    X = 77
```

# İç İçe Fonksiyonlarda Kapsam

```
X = 99
def f1():
    X = 88
    def f2():
         print(X)
    f2()
f1()
```

88

# nonlocal Deyimi (Python 3.x)

· İç fonksiyondan, dış fonksiyon kapsamındaki değişkene ulaşmayı sağlar.

```
X = 10
                            X = 10
def outer():
                            def outer():
                               X = 15
  X = 15
   def inner():
                               def inner():
                                  nonlocal X
     X = 20
                                 X = 20
      print('inner X:' +
                                  print('inner X:' +
      str(X))
                                  str(X)
   inner()
                               inner()
   print('outer X:' +
                               print('outer X:'+
   str(X)
                               str(X))
outer()
                            outer()
inner X: 20
                            inner X: 20
                            outer X: 20
outer X: 15
```

## Argümanlar ve Referanslar

Mutable / immutable farkı:

```
def changer(a, b):
    a = 2
    b[0] = 'bir sey'

X = 1
L = [1, 2]
changer(X, L)
print(X, L)
```

1 ['bir sey', 2]

# Tuple İle Birden Fazla Değer Döndürmek

```
def multiple(x, y):
  x = 2
  y = [3, 4]
  return x, y
X = 1
L = [1, 2]
X, L = multiple(X, L)
print((X, L))
(2, [3, 4])
```

# Değişken Sayıda Argüman

```
def sth(a, *b):
  print(a)
  print(type(b))
  print(b + (a,))
sth(2, [3,4], 5, 6, 7, 8, 9, 10)
<class 'tuple'>
([3, 4], 5, 6, 7, 8, 9, 10, 2)
```

# Argümanları Dağıtmak

```
def strConcat(a, b, c, d):
  return a + b + c + d
args = ('x', 'y', 'z', 't')
concatenated = strConcat(*args)
print(concatenated)
xyzt
```

# Anahtar Kelimeli Argümanlar

```
def fn(first, second, third):
    print(first, second, third)
fn(third=5, first=42, second=10)
```

42, 10, 5

## Anahtar Kelimeli, Değişken Sayılı Argümanlar

```
def printAgain(a, **args):
  print(type(args))
  print(args)
printAgain(0, day=4, month=3, year=2014)
<class 'dict'>
{'day': 4, 'year': 2014, 'month': 3}
```

# Recursion (Özyineleme)

```
def factorial(n):
  if n <= 1:
    return 1
  return n * factorial(n-1)
print(factorial(6))
720
6 * 5 * 4 * 3 * 2 * 1
```

# Dosya İşlemleri: Dosyayı Açmak

- afile = open(filename, mode)
- mode:
  - **r**: read
  - w: write
  - a: append (sonuna ekle)

# Dosya İşlemleri: Dosyadan Okumak (i)

En basit okuma:

```
contents = open('file.txt','r').read()
```

Satır satır okuma:

```
myfile = open('file.txt','r')
row = myfile.readline()
print(row)
```

this is the first line of file txt

# Dosya İşlemleri: Dosyadan Okumak (ii)

File iterator ile döngü:

```
for line in open('file.txt'):
    print(line, end='')
```

```
line1 line2
```

# Dosya İşlemleri: Dosyaya Yazmak

```
myFile = open('file.txt','w')
myFile.write('dosyaya ')
myFile.write('yazmak bu kadar kolay')
myFile.close()
```

# Alıştırma 1: Döngülerle çalışmak

- Kullanıcıdan, sırayla birden fazla kişi için bilgiler girmesini isteyelim, yaşı en büyük olan kişinin ya da kişilerin adını bulalım.
- kişi bilgileri: isim, soyisim, yaş
- · Bir kişiyi bir **Dictionary**'de, tüm kişileri de bir **List**'te tutalım.
- While döngüsü kullanarak kullanıcının istediği kadar kişi kaydedelim, for döngüsü ve iterable kullanarak en yaşlı kişiyi/ kişileri bulalım.

```
Bir kişi ismi girin (-1=çık): Oğuz
Bu kişi için bir soyisim girin: Bilgener
Bu kişi için bir yaş girin: 18
-----
```

# Alıştırma 2: Fonksiyonlarla çalışmak

- Bir String'deki karakterlerin alfebatik değerlerinin toplamını veren bir fonksiyon yazalım ve bu fonksiyonu deneyelim.
- alfebatik değer: a = 1, b = 2, z = 26
- ipucu: ord('a') = 97, ord('z') = 122, ord('A') = 65

# Alıştırma 3: Dosyaya yazmak

Alıştırma 1'de elde ettiğimiz kişileri dosyaya yazalım

Teşekkürler!

Bir sonraki oturumda görüşmek üzere.